

HET BONNEVIEPARK

Ontmoetingsplaats voor de hele wijk

Bonnevie is een wijkpark. Het ligt in het centrum van Sint-Jans-Molenbeek en biedt de bevolking de spel- en ontspanningsruimte die het nodig had. Het Bonneviepark is een plaatselijk initiatief waaraan het Brusselse Gewest concreet vorm gaf, en een van de eerste parken met sociale bestemming die Leefmilieu Brussel – BIM uitwerkte op participatieve basis. Die ervaring werd in een aangepaste vorm ook toegepast bij de realisatie van het Anderlechtse Dauwpark.

EEN VLEUGJE GESCHIEDENIS

Door de aanleg van de Brusselse metro (1974-1975) werd het centrum van Sint-Jans-Molenbeek grondig verminkt. Over een lengte van meerdere honderden meters werd er een reusachtige bres geslagen op de plaats waar een aantal gebouwen eerst werden onteigend en daarna met de grond gelijk gemaakt. Die omgeving bleef jarenlang verwaarloosd achter. Het Buurthuis van Bonnevie vond het dan ook noodzakelijk dat er in de verwoeste zone een ruimte kwam met recreatiemogelijkheden voor de jongeren uit de buurt, en voor de organisatie van allerlei activiteiten. Maar het project kreeg geen erkenning en op het gebruikte terrein gaf dat aanleiding tot sluikestoringen en wildparkeren. Met de hulp van de Koning Boudewijnstichting kwam er in 1981 een voorlopig speelterrein.

Maar de vzw Buurthuis/Maison de quartier Bonnevie had grootsere plannen. Het wilde in samenspraak met de lokale bevolking een openbare ruimte in de wijk die multifunctioneel was en zich bovendien richtte tot alle leeftijdsgroepen. Vooral omdat de potentieel beschikbare ruimte groter was geworden: een reeks bouwvallige woningen in de omgeving van het terrein werd gesloopt.

De raadpleging van de bevolking over het stedenbouwkundige project leidde in 1990 tot de publicatie van een witboek dat de basis vormde voor de geplande werken. De gemeente Sint-Jans-Molenbeek toonde interesse, net zoals het Brussels Gewest. Dat gaf aan Leefmilieu Brussel – BIM de opdracht om het project concreet uit te werken in samenwerking met het Buurthuis Bonnevie. Er kwamen informatie- en animatiesessies en een openbaar onderzoek in de wijk, om de noden en verwachtingen van alle bewoners in kaart te brengen. Zo kon men het project precies afbakenen en dat leidde tot de realisatie in 1996.

De jongeren van de wijk werden betrokken bij de aanleg. Buurtkinderen ontwierpen de speeltuigen en de wat oudere jongeren voerden de werken uit in het kader van een samenwerkingsverband voor sociale inschakeling. De onderneming die de werken uitvoerde, nam een jongere uit de beroepsopleiding in dienst voor de duur van de werf. Het Bonneviepark opende officieel in november 1996.

ALGEMENE BESCHRIJVING : EEN PLEK OM ZICH UIT TE LEVEN

Het Bonneviepark is een van de stadspark en die niet alleen een nieuwe structuur of stedenbouwkundige bestemming geven aan een lelijk toegetakelde wijk, maar bovendien de inwoners kansen bieden om zich te ontspannen en uit te leven én om elkaar te ontmoeten.

Ook al maakt het Bonneviepark deel uit van het Brusselse groene netwerk - de wil van de gewestelijke overheid om groene ruimten te creëren in stadszones die er geen hebben, en om ze met elkaar te verbinden - toch is het geen groot park vol aanplantingen. De basisidee bestond er in feite uit dat men zoveel mogelijk plaats wilde vrij houden voor spel- en sportactiviteiten. Er ligt dan ook een groot sportterrein (voor basketbal en minivoetbal) met een synthetische vloerbedekking, een centrale speeltuin voor kinderen met polyesterelementen die eruit zien als kleine kleurrijke beeldhouwwerkjes, een petanquepiste en een ontspanningsruimte met zitbanken en grasperken.

De heesters in het park werden geselecteerd op basis van hun sterkte (want het park wordt druk bezocht), robuustheid, aantrekkelijkheid (bloemen, kleuren, enz.) en hun beperkte hoogte (om veiligheidsredenen). Om toch volume te geven aan het geheel en hier en daar scheidingsschermen te creëren, werden ook hogere heesters aangeplant. Massieven vormen de overgang tussen het plein en de buurtwegen. De uitlijning van de grote bomen geeft meer accent aan het uitzicht van de wijk en ze zorgen ervoor dat de buurtbewoners zowel visueel zijn beschermd als afgeschermd van het lawaai (vooral in het zomerseizoen).

OPMERKELIJKE FAUNA EN FLORA

Het Bonneviepark heeft geen opmerkelijke fauna of flora. De aangeplante variëteiten zijn inheems en ook de diersoorten komen veel voor (mussen, duiven, enz.). De aanwezigheid van een park in een buurt met heel weinig groen is op zich merkwaardig en die context geeft het park een specifieke waarde.

HOE HET WORDT BEHEERD

Het beheer van het Bonneviepark steunt op de vergaderingen van een begeleidingscommissie met de vzw Buurtwerk/Notre Coin de quartier Molenbeek-centrum, alle actieve wijkverenigingen, verschillende diensten van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek, en de afdeling Groene Ruimten van Leefmilieu Brussel - BIM. Dit comité heeft als opdracht om oplossingen te zoeken voor de problemen die zich voordoen. En er zijn problemen! Zelfs al werden de buurtbewoners betrokken bij het concept en de uitwerking van de parkinrichting, toch is het duidelijk dat er veel vandalisme is en dat de veiligheid niet altijd wordt gegarandeerd. Bovendien zorgt het 'overgebruik' van het park voor een onvermijdelijke aantasting van de infrastructuur en de vertrappeling van de bloemperken.

Verschillende maatregelen werden genomen om dit te verhelpen:

- de speeltuin werd volledig gerenoveerd (plaatsing van een rubberen veiligheidsbedekking op de bodem);
- Leefmilieu Brussel - BIM tekende een overeenkomst met een aantal wijkverenigingen voor een project 'Nethed en Samenleven'. Leefmilieu Brussel - BIM financiert en de verenigingen zorgen voor de uitwerking. Dit plan wil de inwoners (in de eerste plaats de jongeren) sensibiliseren om het leefmilieu te respecteren en het park proper te houden. Hiervoor werd een jongere uit de wijk aangeworven. Dit initiatief maakt het mogelijk om het probleem van de nethed in het park op te lossen en getuigt tegelijk van een sociale beweging.

- Sinds juli 2007 zijn er parkwachters-animatoren in het park. Ze komen uit de wijk, luisteren naar de gebruikers die ze trouwens goed kennen. Ze stellen sportmateriaal ter beschikking, organiseren matches of toernooien, doen voorstellen voor animatie en werken rechtstreeks samen met de wijkverenigingen.

De eerste resultaten zijn bemoedigend.

De tuiniers van Leefmilieu Brussel – BIM zijn elke dinsdagmorgen in het park, ze maaien de grasperken, houden de paden schoon en onderhouden bloemperken en aanplantingen.

BIJZONDERE MONUMENTEN EN BEELDHOUWERKEN

BEELDHOUWERKEN

De modules van de speeltuin voor de kleinste kinderen zijn in feite beeldhouwwerkjes. De kinderen van de wijk ontwierpen ze met de hulp van beeldhouwer **Roberto Oliviero** tijdens werkwinkels die het centrum voor expressie en creativiteit van het Buurthuis Bonnevie organiseerde. Jongeren die een vorming volgden aan de coöperatieve onderneming met sociale opdracht 'Poly Bonnevie' zorgden voor de realisatie in polyster.

GROENE RUIMTEN IN DE BUURT

Ten noordwesten: het Elisabethpark.

Ten noordoosten: het Maximiliaanpark.

Ten westen: de Kasteelhoeve van Karreveld, het Muzenpark en het Scheutbos.

Ten oosten: de Kruidtuin en de tuin van het Administratief Centrum.

Ten zuidwesten: het Vandenheuvel-, Marie-José- en Albertpark.

Ten zuiden: het Gieterijpark en de 'Espace Pierron'.

Oppervlakte: 41 are.

Typologie: wijkpark, ontspanningsruimte.

Eigenaar: de gemeente Sint-Jans-Molenbeek stond het terrein af aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met de erfpachtovereenkomst van 17 maart 1997.

Beheer: Leefmilieu Brussel – BIM.

Klassering: het Bonneviepark is niet geklasseerd.

PARC BONNEVIE - BONNEVIEPARK

Chaussée de Merchtem - Steenweg op Merchtem

0 5 10 m

PRAKTISCHE INFORMATIE

OPENINGSUREN

Het park heeft een omheining maar is op elk ogenblik toegankelijk voor het publiek. De parkwachters-animatoren van Leefmilieu Brussel – BIM zijn vier uur per dag aanwezig in het park.

INFORMATIE TER PLAATSE

Hebt u een vraag? Wilt u een probleem signaleren? Spreek dan een van de parkwachters aan.

In noodgevallen: Parkassistentie op 0497 599 99 87.

Leefmilieu Brussel – BIM: 02 775 75 75, info@leefmilieubrussel.be.

UITRUSTING

Polyester speeltuigen voor kinderen, terrein voor basketbal en minivoetbal, petanquebaan, luifel, lantaarns, zitbanken, vuilnisbakken.

INGANGEN

De ingangen van het Bonneviepark in het hartje van de Sint-Jan-Baptistwijk in Sint-Jans-Molenbeek liggen aan de Geneffestraat, Schoolstraat en Merchtemsesteenweg.

TOEGANKELIJKHEID VOOR PERSONEN MET BEPERKTE MOBILITEIT

Zonder enig probleem.

OPENBAAR VERVOER

Metro: 1A en 1B (halte Graaf van Vlaanderen).

Tussen 2007 en 2009 voert de MIVB een grote herstructurering door van haar netwerk om de mobiliteit in Brussel te verbeteren. Tijdens deze periode gebeuren er ingrijpende veranderingen aan de lijnen. Wij vragen u naar de website van de [MIVB](#) te surfen om te weten welke lijnen van het openbaar vervoer dit park aandoen.

MEER INFORMATIE

- Meer informatie over [het groene en blauwe netwerk](#).
- Meer informatie over [de speeltuigen](#).
- Meer informatie over de [vzw Buurthuis/Maison de quartier Bonnevie](#).

